FINANSTILSYNET

Pengeinstitutters håndtering af kreditrisici relateret til ESG

Rapport
Juni 2026

Pengeinstitutters håndtering af kreditrisici relateret til ESG

Finanstilsynets inspektioner i 2025 viste, at de største danske pengeinstitutter havde behov for at styrke identificering, analyse og styring af kreditrisici relateret til miljø, klima, sociale forhold og ledelse (ESG) i overensstemmelse med bl.a. ledelsesbekendtgørelsen[1]. Denne rapport sammenfatter de væsentligste tværgående observationer og punkter, hvor inspektionerne viste, at institutterne havde behov for forbedring.

Observationerne fra de enkelte institutter, og hvilke tilsynsmæssige reaktioner de har medført, fremgår af de offentliggjorte inspektionsredegørelser[2]. Observationerne fra inspektionerne kan dog være relevante for alle institutter med kreditrisici relateret til ESG, og denne rapport er derfor tænkt som hjælp til institutternes arbejde med området ved at sammenfatte observationerne og Finanstilsynets praksis på området.

Punkterne supplerer den information, som Finanstilsynet tidligere har offentliggjort om samme emne[3].

[1] Bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. nr. 1103 af 30. juni 2022 med senere ændringer
[2] Redegørelse om inspektion af Danske Bank A/S' styring af ESG-relaterede kreditrisici ved erhvervskunderne, redegørelse om inspektion af Jyske Bank A/S' styring af ESG-relaterede kreditrisici ved erhvervskunderne og redegørelse om inspektion af Nykredit Bank A/S' styring af ESG-relaterede kreditrisici ved erhvervskunderne
[3] Notater om god praksis for kreditinstitutters håndtering af ESG-forhold på kreditområdet og IRB-området, god praksis for styring af ESG-relaterede risici i kreditinstitutter, mindre pengeinstitutter bør løbende udvikle metoder til at håndtere ESG-relaterede kreditrisici og krav til kreditinstitutters ESG-risikostyring pr. 1. januar 2026

Sammenfatning af krav fra ledelsesbekendtgørelsen og Finanstilsynets praksis på de områder, hvor inspektionerne viste behov for forbedring:

1. Identifikation af væsentlige kreditrisici relateret til ESG skal omfatte både fysiske risici (f.eks. ekstreme vejrforhold) og omstillingsrisici (f.eks. ændret lovgivning), tilpasset kundens branche og kreditværdighed. Kunder, hvor ESG-forhold kan have væsentlig betydning for kreditrisikoen, skal analyseres nærmere. For de mange kunder, hvor det er klart, at ESG-forhold ikke har væsentlig betydning for kreditrisikoen, er analyser af betydningen af ESG-forhold derimod ikke relevante.
2. Porteføljeanalyser skal omfatte konsekvensvurderinger af scenarier, der ikke er milde, og valg af scenarier skal forankres i ledelsen.
3. Kreditrisici relateret til ESG skal integreres i kreditpolitik og forretningsgange. Det indebærer krav til analyser og indsamling af relevante ESG-data. Der er i praksis god sammenhæng mellem rapportering i henhold til den frivillige standard for bæredygtighedsrapportering, VSME, og identifikationen af kreditrisici relateret til ESG.
4. Ved kreditvurderingen af enkeltkunder skal kreditrisici relateret til ESG adskilles fra bredere bæredygtighedselementer, og fokus skal være på de forhold, som har betydning for kreditrisikoen. Instituttet skal analysere de kundeforhold, hvor der er identificeret væsentlige kreditrisici relateret til ESG. Det er derimod ikke relevant at bruge kræfter på ESG-forhold, der ikke har betydning for kundens kreditværdighed og dermed instituttets tabsrisiko.
5. Identificerede væsentlige kreditrisici relateret til ESG skal drøftes med de relevante kunder for at skabe fælles forståelse og grundlag for kreditbeslutninger.
6. Relevante medarbejdere skal kunne identificere, analysere og formidle kreditrisici relateret til ESG. Det kan styrkes ved målrettet intern uddannelse.
7. Institutterne skal have effektive kontroller i første og anden forsvarslinje, der sikrer kvalitet og operationel implementering af ESG-risikovurderinger.

Reglerne om håndtering af ESG-relaterede kreditrisici fremgår af § 72 i lov om finansiel virksomhed og ledelsesbekendtgørelsens § 4 og bilag 1, nr. 1, 2 og 16-19. Hertil kommer retningslinjerne om styring af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici (ESG-risici) fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA)[4].

Det enkelte institut skal tilpasse håndteringen af kreditrisici relateret til ESG til sin størrelse, forretningsmodel og risikoprofil. Mindre institutter kan have mindre omfattende interne krav, men alle skal identificere og forholde sig til væsentlige risici i kreditpolitik og forretningsgange. Omfanget skærpes i takt med instituttets eksponering mod kunder med væsentlige kreditrisici relateret til ESG, og alle institutter skal derfor i henhold til ledelsesbekendtgørelsen identificere disse risici og forholde sig konkret til dem i kreditpolitik og forretningsgange.

Af retningslinjer for styring af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici (ESG-risici) fremgår, at instituttet bør foretage en væsentlighedsvurdering af ESG-risici mindst en gang om året, små og ikke-komplekse institutter dog mindst hvert andet år[5].

[4] EBA/GL/2025/01 - Retningslinjer for styring af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici (ESG-risici)
[5] Underafsnit 4.1, stk. 11 i Retningslinjer for styring af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici (ESG-risici)

1. Identifikation af væsentlige kreditrisici relateret til ESG

Det er et krav i ledelsesbekendtgørelsen, at det enkelte institut identificerer de kreditrisici relateret til ESG, der kan være væsentlige for dets forretningsmodel, risikoprofil og øvrige kreditrisici. Inspektionerne viste, at det som minimum kræver en vurdering af, om fysiske forhold, som f.eks. tørke i landbruget, eller omstillingsforhold, som f.eks. udfasning og fordyrelse af fossile køretøjer i transportbranchen, kan føre til væsentlige kreditrisici relateret til ESG. Eksempler på de forskellige forhold er nærmere beskrevet i tabel 1. I hvilket omfang, de er relevante for det enkelte institut, afhænger af kundernes branchesammensætning og kreditværdighed.

Alle institutter vil således generelt have en stor andel af kunder, for hvem det er klart, at ESG-forhold ikke har væsentlig betydning for kreditrisikoen, og hvor analyser af betydningen af ESG-forhold derfor ikke er relevante.

Tabellen indeholder en opdeling i fysiske forhold og omstillingsforhold på brancheniveau. Fysiske forhold er de direkte konsekvenser af klima- og miljøforandringer, som bl.a. ekstreme vejrforhold, mens omstillingsforhold bl.a. omfatter politiske beslutninger, teknologiske ændringer og ændret forbrugeradfærd.

Tabel 1: Eksempler på ESG-forhold

Branche	**Fysiske forhold**	**Omstillingsforhold**
Landbrug	Mere ekstremt vejr i form af øget tørke og øget skybrud Stigninger i grundvand Ændringer i biodiversitet Øget omfang af dyresygdomme	Udmøntning af den grønne trepart Ny miljølovgivning, f.eks. nyligt forbud mod brug af sprøjtemidler med PFAS-aktivstoffer Lovgivning og forbrugerpræferencer om dyrevelfærd
Fiskeri	Ændringer i havmiljø og biodiversitet	Udfasning eller fordyrelser relateret til bundtrawl, overfiskeri og udledning fra fiskefartøjer Udgifter til dokumentation af fangstmetoder og Marine Stewardship Council certificering (MSC-certificering) og omdømmerisiko ved manglede dokumentation

Branche	Fysiske forhold	Omstillingsforhold
Transport		Udfasning, fordyrelser og værditab relateret til fossile motorkøretøjer, herunder vej- og udledningsafgifter, miljøzoner og adgangsbegrænsninger i byer Tab af markedsposition ved manglede omstilling af flåde Bøder, øgede krav og fravalg fra kunder pga. arbejdsforhold og ansattes sikkerhed
Ejendomme	Hav- og grundvandsstigninger, skybrud og erosion	Implementering af bygningsdirektivet Øgede krav til energieffektivitet Reduceret mulighed for forsikringsdækning af naturskader
Handel	Risici nævnt under ejendomme for virksomhedens producenter i udlandet, hvis virksomheden har høj afhængighed af producenten	Udfasning, fordyrelser eller begrænsninger relateret til brug af fossil energi, råstoffer, råmaterialer, træ, kemikalier og vand, som påvirker prisen på de handlede produkter Risici nævnt under transport, som forøger handelsvirksomheders transportudgifter Bøder, øgede krav og faldende efterspørgsel relateret til forhold i virksomhedens værdikæde i udlandet (børnearbejde,

Branche	Fysiske forhold	Omstillingsforhold
		korruption, sundhedsskadeligt og farligt arbejde, ødelæggelse af naturområder, krænkelse af oprindelige folk og negativ påvirkning på lokalsamfund)
Dele af industrisektoren	Risici nævnt under ejendomme for virksomhedens ejendomme eller produktionssteder i udlandet	Udfasning, fordyrelser eller begrænsninger relateret til brug af fossil energi, råstoffer, råmaterialer, træ, kemikalier og vand Bøder, øgede krav og faldende efterspørgsel relateret til forhold i virksomhedens værdikæde i udlandet (risiciene nævnt under handel)
Forsyningsvirksomhed	Risici nævnt under ejendomme for virksomhedens ejendomme og anlæg	Udfasning, fordyrelser eller begrænsninger relateret til brug af fossile brændsler

Inspektionerne tydeliggjorde, at de største kreditrisici relateret til ESG er forbundet med mulige fremtidige udviklinger med begrænset sandsynlighed, men med betydelig effekt, hvis udviklingen finder sted. Det er derfor vigtigt for at kunne leve op til ledelsesbekendtgørelsen at inddrage dem i instituttets porteføljeanalyser af de væsentligste kreditrisici relateret til ESG.

2. Porteføljeanalyser

Der er betydelig usikkerhed om, hvordan og hvornår ESG-forhold materialiserer sig i fremtiden. For at undgå at undervurdere kreditrisikoen er der behov for viden om konsekvenserne ved scenarier, der ikke er milde, og som kan indtræde på både kort, mellemlang og lang sigt. Det følger af § 72 i lov om finansiel virksomhed. Hvis instituttet vurderer, at mildere scenarier er mest realistiske, kan det også med fordel opgøre konsekvenserne relateret til disse, så de kan indgå i kreditstyringen.

Instituttet skal forholde sig til relevante scenarier baseret på den seneste videnskabelige viden og på scenarier og ressourcer, der stilles til rådighed af almindeligt anerkendte internationale eller regionale organisationer.

Inspektionerne viste, at institutterne for de aktiver, de har finansieret, kan få konsekvensberegninger af en række anerkendte scenarier leveret fra dataleverandører.

For omstillingsrisici i tabel 1 viste inspektionerne, at konsekvensen af en indtræden, som tager højde for usikkerheden ved at basere sig på ikkemilde scenarier, bedst opgøres ved at inddrage vedtaget lovgivning, mulig fremtidig lovgivning og eventuelle ændringer i forbrugerpræferencer.

Hvis lovgivningen endnu ikke er fuldt udmøntet, som f.eks. den grønne trepart og det nye bygningsdirektiv, må instituttet, ligesom ved andre elementer i kreditstyringen, gøre sig forsigtige antagelser. Det vil f.eks. ikke være forsigtigt at antage, at ny teknologi neutraliserer risikoen, at øgede salgspriser for kundens produkter i alle tilfælde eller for alle producenter kan dække omkostninger, eller at ændringer i forbrugerpræferencer opvejes af andre forbrugertendenser, så kundens salg ikke påvirkes.

Valg af scenarier skal i overensstemmelse med ledelsesbekendtgørelsen forankres i ledelsen. Inspektionerne viste, at viden om og valg af scenarier ofte var forbeholdt få medarbejdere i instituttet, selvom brugen af dem har afgørende betydning for instituttets opgørelser af kreditrisici relateret til ESG. Inspektionerne tydeliggjorde dermed behovet for, at instituttet beslutter valg af scenarier til brug for kreditstyring i overensstemmelse med principperne for sin sædvanlige ledelse og styring.

3. Integration i kreditpolitik og forretningsgange

Når instituttet har opgjort de mulige konsekvenser af fysiske forhold og omstillingsforhold, har det et grundlag for at beslutte sin risikoappetit og konkretisere denne i kreditpolitik og forretningsgange i overensstemmelse med ledelsesbekendtgørelsen. Det kan f.eks. være, at instituttet ikke ønsker at yde visse typer finansiering pga. kreditrisici relateret til ESG. Det kan også fremgå af en forretningsgang, hvilke konkrete kreditrisici relateret til ESG instituttet skal analysere i kreditindstillingerne, og hvordan analysen konkret og kvantitativt skal udarbejdes.

Et eksempel på en kvantitativ analyse er, at instituttet har en skabelon til transportkunder med dieselkøretøjer, hvoraf det fremgår, hvordan medarbejderne konkret skal beregne dieselafgifter, vejafgifter, konsekvensen af miljøzoner og udgifter relateret til udskiftning til el- eller biogaslastbiler. I eksemplet vil det også fremgå af instituttets forretningsgang, hvor hurtigt kundens indtjening skal dække disse udgifter.

Instituttet har kun behov for interne analysekrav i forretningsgange af væsentlige kreditrisici relateret til ESG, hvis instituttets porteføljeanalyser viser, at det har disse risici.

Instituttet vil med sådanne kvantitative analyser også få indhentet de relevante ESG-data på kunderne. Inspektionerne viste, at institutternes vigtigste arbejde i forhold til ESG-data til brug for kreditstyring er at få identificeret de relevante ESG-datapunkter, som de skal bruge til analyse af kundernes kreditrisiko. Til brug for kreditstyring har institutterne ofte kun behov for få, men velovervejede, ESG-datapunkter.

Der er i praksis god sammenhæng mellem rapportering i henhold til den frivillige standard for bæredygtighedsrapportering, VSME[6], og identifikationen af kreditrisici relateret til ESG. VSME kan dermed fungere som et struktureret datagrundlag, der – suppleret med instituttets egne kvantitative analyser og væsentlighedsvurderinger – understøtter udvælgelsen af få, men kreditrelevante, ESG-datapunkter.

Det fremgår dog af VSME, at långivere eller investorer kan anmode små og mellemstore virksomheder om andre typer bæredygtighedsoplysninger end dem, der er omfattet af VSME-standarden, og at den frivillige standard for bæredygtighedsrapportering ikke berører virksomhedernes rapporteringsforpligtelser, der følger af anden EU-lovgivning.

4. Kreditbehandling af enkeltkunder

For at kunne leve op til kravene i ledelsesbekendtgørelsen skal institutterne skelne mellem kreditrisici relateret til ESG og bredere bæredygtighedselementer og sikre fokus på de forhold, der har betydning for kreditrisikoen.

Bredere bæredygtighedselementer omfatter positive samfundsmæssige bidrag, som f.eks. kunders etablering af solceller på taget eller sponsorering af den lokale fodboldklub. Det udgør normalt ikke en økonomisk tabsrisiko for instituttet, hvis kunden ikke har gjort sådanne tiltag. Kreditrisici relateret til ESG knytter sig derimod til forhold, der kan påvirke kundens forretningsmodel, indtjeningsevne og tilbagebetalingsevne negativt. Det er f.eks. forhold nævnt i oversigten i tabel 1.

Kreditindstillingerne mangler dermed en analyse af kundernes kreditrisici relateret til ESG, hvis de primært beskriver kundernes bredere bæredygtighedselementer. For at styrke institutternes risikostyring i overensstemmelse med ledelsesbekendtgørelsen skal de derfor i højere grad tydeliggøre og adskille kreditrisici relateret til ESG fra bredere bæredygtighedselementer.

Instituttet kan fokusere sine ressourcer på de kundeforhold, hvor der er identificeret væsentlige kreditrisici relateret til ESG. Det er derimod ikke relevant at bruge kræfter på ESG-forhold, der ikke har betydning for kundens kreditværdighed og dermed instituttets tabsrisiko.

Selvom et kundeforhold er forbundet med væsentlige kreditrisici relateret til ESG, kan bevilling stadig finde sted, så længe disse risici er identificeret, analyseret og håndteret. Det afgørende er, at instituttet har et tilstrækkeligt grundlag for at forstå og forholde sig til risiciene, at de kan rummes i instituttets risikoappetit, og at instituttet har truffet passende foranstaltninger til at afbøde eller overvåge dem. Bevilling kan altså være forsvarlig, hvis risiciene er kendte, dokumenterede og indarbejdet i beslutningsgrundlaget.

Det kan f.eks. ske gennem instituttets vurdering af kundens omstillingsplan og opfølgning på den. En omstillingsplan indeholder et eller flere mål og en beskrivelse af kundens plan for realisering af målene. De nærmere krav til en kundes omstillingsplan fastlægges som en del af instituttets risikovillighed på området.

[6]https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=OJ%3AL_202501710 - Kommissionens henstilling (EU) 2025/1710 (en frivillig standard for bæredygtighedsrapportering for små og mellemstore virksomheder). Se også Frivillig rapportering om bæredygtighed efter VSME-standarden | Finanstilsynet

5. Dialog med kunderne

Når instituttet har identificeret kreditrisici relateret til ESG, som er væsentlige og potentielt har betydning for kundens forretningsmodel og gældsserviceringsevne, skal instituttet drøfte dem med kunden. Det skaber en fælles forståelse mellem instituttet og kunden om, hvilke kreditrisici relateret til ESG der kan påvirke kunden, hvilke investeringer der kan blive nødvendige for at afbøde disse risici, om driften kan rumme investeringerne, om kunden selv er opmærksom på risiciene, og hvordan kunden planlægger at imødegå dem.

Dette giver instituttet et bedre grundlag for at vurdere kundens kreditværdighed og for at træffe informerede beslutninger om kreditgivning, opfølgning og eventuelle krav til sikkerhedsstillelse eller andre risikobegrænsende tiltag. Samtidig understøtter det en løbende dialog om kundens evne og vilje til at håndtere kreditrisici relateret til ESG, hvilket er centralt for en forsvarlig kreditgivning og risikostyring i overensstemmelse med ledelsesbekendtgørelsen.

Institutterne har oplyst, at kunderne generelt ser positivt på en dialog om ESG-forhold.

6. Intern uddannelse

Relevante medarbejdere skal kunne identificere, analysere og formidle kreditrisici relateret til ESG i overensstemmelse med ledelsesbekendtgørelsen. Det kan styrkes ved målrettet intern uddannelse.

Institutterne har igangsat relevant intern uddannelse, som bidrager til at styrke håndteringen af kreditrisici relateret til ESG. Uddannelsen omfatter bl.a. målrettet undervisning af kreditorganisationen og kundeansvarlige i:

- forskellen mellem kreditrisici relateret til ESG og bredere bæredygtighedselementer, herunder øvelser i skelnen mellem, hvad kunden gør for at være bæredygtig, og hvilke kreditrisici relateret til ESG kunden er eksponeret for
- konkrete kundesager med væsentlige kreditrisici relateret til ESG, eventuelt med besøg og indlæg fra udvalgte kunder
- hvordan kreditrisici relateret til ESG afdækkes i kundedialogen
- den skriftlige fremstilling af risikoelementet i kreditvurderingen og beslutningsgrundlaget.

7. Kontroller

Institutterne skal have effektive kontroller i første og anden forsvarslinje, der sikrer kvalitet og operationel implementering af ESG-risikovurderinger i overensstemmelse med ledelsesbekendtgørelsen.

Inspektionerne viste, at institutterne er i gang med at etablere kontroller af kreditrisici relateret til ESG i første og anden forsvarslinje, mens tredje forsvarslinje ofte er længere fremme i udviklingen af revisionen på området. Der er generelt behov for, at første og anden forsvarslinje sikrer kvaliteten i analyserne af disse risici i kreditindstillingerne, etablerer kontrol af instituttets opgørelse af væsentlige kreditrisici relateret til ESG og kontrollerer, om kreditpolitik og forretningsgange er konkrete og operationelle.